

BİR TARİH ÖDEVİ

Sonunda çocukluklarından beri hayal ettikleri o bölümü kazanmışlardı. Hem de hep birlikte. Onlar liseden beri hocalar tarafından okulun kemik kadrosu olarak çağrılırdı. Yade, Kevser ve Güneş. Üniversite hayatlarında da aynı başarıyı devam ettirmek istiyorlardı. Bu tarih merakı sayesinde ileride büyük bir başarı elde edeceklerinden habersizlerdi.

Günlerden pazardı, üçü birlikte kaldıkları yurt odalarına eşyalarını yerleştirdiler. Yarın için çok sabırsızlanıyorlardı. Sabah olduğunda beklenen o an gelmişti. İlk derse girdiler, sınıfta ufak bir tanışma faslı oldu ve hoca daha ilk dersten konu anlatmaya başladı.

Yade fısıldayarak:

-Daha okulun ilk gününden ders mi işlenir ya!

Kevser:

-Yapacak bir şey yok.

Güneş:

-Evet, neyse boşverin şu an harbiden Tarih Bölümü'ndeki ilk dersimizdeyiz.

Günler böyle gelip geçti. Okulun ilk haftası şimdiden bitmişti. Hafta sonu ise Bursa'yı gezmiş önemli yerleri görmüşlerdi. Pazartesi tekrardan ders başı yaptılar. Dördüncü derste hocanın anlattıkları dikkatlerini çok çekmişti. Hoca o ders sürekli, dünyaca tanınmış yabancı ülkelerin önemli değerlerinden bahsediyordu.

Bunun üzerine Yade:

-Emine Hoca'm biraz da yerel güzelliklerimizden bahsedebilir misiniz?

Emine Hoca:

-O zaman Yadeciğim onu da siz yapın bakalım, size ödev olsun.

Dersler bitmiş, akşam herkes kendi odasına çekilmişti. Kevser, Güneş ve Yade ödevi nasıl yapacaklarını düşünüyorlardı. Hafta sonu Bursa'yı gezmeleri onlar için çok iyi bir fırsattı. Çünkü Bursa'nın öne çıkan değerlerini daha detaylı öğrenme imkanı olmuştu.

Kevser:

-Kanka niye diğer ülkelerin şehirleri bu kadar ün salmışken bizim yerel tarihimiz bu kadar geri planda

kalıyor?

Güneş:

-Evet gerçekten de öyle. Harekete geçmemiz gerek.

Yade:

-Saat çok geç oldu.Yatalım artık sonra konuşuruz.

Sabah olduğunda okula giderler.Okulun her yanında iki gün sonrası için öğrencilere özel, bir Karagöz Hacivat oyunu olacağı yazılı olduğu afişler asılıdır. Ve kendi aralarında konuşup gitmeye karar verirler.Gün geçtikçe dersler iyice zorlaşıyor konular yetişmeyecek hal alıyordu.Bugün de o zor günlerden biriydi.Bu yorucu günün ardından çıkışta ne yapsak diye düşünmeye başladılar.

Güneş:

- Lise bittiğinden beri hiç voleybol oynamadık.Kızlar bugün voleybol mu oynasak acaba?Eski günlerdeki gibi.

Kevser:

-Evet gerçekten ya.Ben de çok özledim.Epeydir oynamıyoruz.

Yade:

-O zaman ne duruyoruz! Hadi gidelim .

Güneş:

-Yakınlarda bildiğim bir saha var oraya gidelim.

Yade ve Kevser aynı anda:

-Olur.

Hava kararana kadar voleybol oynadılar.Zamanın nasıl geçtiğini fark etmemişlerdi bile.Yurda gittiklerinde yorgunluktan hemen uyuyakaldılar.Bu yüzden sabah çok geç kalktılar.Kahvaltıya yetişmek için hızla yurttan çıktılar.Yemekhaneye vardıklarında kahvaltı saatinin bitmesine çok az kalmıştı.

Yade:

-Bir an geç kalacağız diye korktum.Allah'tan son dakikada yetiştik.Aç kalmayı hayal bile edemiyorum,çok korkunç!

Kevser:

-Merak etme aç kalmazsın.

Hepsi birlikte güldüler.Hızlıca kahvaltı yaptıktan sonra derse girdiler.Bugün ilk dersleri Emine Hoca'nın dersi idi.Emine Hoca sınıfa girdiğinde kısa bir selamlaşma faslının ardından hoca yoklama

aldı, ardından hemen Yade'ye dönerek:

-Ödev ne durumda Yadeciğim?

Yade:

-Hocam ödevle alakalı araştırmalara devam ediyoruz.Birkaç güne kadar tamamlayıp getireceğiz.

Emine Hoca:

-Tamamdır çocuklar. Haftaya olan dersimizde ödevi teslim edersiniz o zaman.

Bugün de ne yapmalarını düşünmekle geçti. Ertesi gün olmuştu dersler bitmiş ve hava kararmıştı. Çıkışta bahçede Karagöz ve Hacivat etkinliği vardı. Hep beraber gösteri alanına gittiler, gösterinin başlamasına beş dakika vardı ki kendi aralarında konuşmaya başladılar.

Kevser:

-En son ne zaman izledim, hiç hatırlamıyorum.

Yade:

-Aynen ben de.

Güneş:

-Ben daha geçen sene izlemiştim.

Kevser:

-Başlıyor.

Karagöz Hacivat etkinliği başlamıştı ve etkinlik çok eğlenceli geçiyordu. Bir anda bir çığlık sesi geldi. Herkes arkasını dönmüş sesin geldiği yere bakıyordu. Bir çocuk yere düşmüştü. Çocuğa bir şey olmamıştı, onu yerden kaldırdılar ve gösteri kaldığı yerden devam etti. Gerçekten çok güzel bir gölge oyunu hazırlamışlardı. Aslında bu Karagöz Hacivat gösterisi ödevlerinin cevabını vermişti. Nasıl mı?

Kevser:

-Bu etkinlikle ilgili siz de benim düşündüğümü mü düşünüyorsunuz?

Yade:

-Ne düşünüyorsun hiçbir şey anlamadım, zaten çok acıktım. Açıkçası sadece iskender düşünüyorum

Şu an.

Güneş:

-Olsa da yesek.

Kevser:

-Ya of ne diyorsunuz. Diyorum ki Karagöz ve Hacivat Bursa'nın önemli değerlerinden ya. Ödevimiz de bu zaten.

Güneş:

-Evet çok doğru. Şimdi anladım.

Yade:

-Ben hâlâ anlamadım.

Kendi aralarında konuşup anlaştılar ve artık ödev için ne yapacaklarını biliyorlardı. Günler gelip geçti. Bir sonraki hafta olmuştu. Dördüncü ders Emine Hoca'yıydı.

Emine Hoca:

-Kızlar ödev hazır mı?

Güneş:

-Evet hocam baya güzel bir proje tasarladık.

Yade:

-Evet hocam sizin de beğeneceğinizi umut ediyoruz.

Emine Hoca:

-Peki nasıl bir şey hazırladınız?

Kevser:

-Hocam üçümüz de Bursalı olduğumuz için Bursa'nın yerel güzelliklerinden bahsetmek istedik. Karagöz ve Hacivat, çinicilik, ipekçilik, Bursa'nın halk oyunları ve yemeklerinden bahsedeceğiz. Ama bunu yurt dışında gerçekleştireceğiz.

Emine Hoca:

-Çok iyi düşünüyorsunuz çocuklar aferin size. Herhangi bir desteğe ihtiyacınız olursa buradayım. Ama çocuklar şunu unutmayın, diğer milletlerin bizim değerlerimizi bilmesi için bizim kendi yerel değerlerimizi iyi bilmemiz gerekiyor.

Yade:

-Evet hocam haklısınız.

Okuldan çıktıktan sonra hemen yurtlarına gittiler.

Kevser:

-Kahve isteyen var mı?

Güneş ve Yade aynı anda:

-Ben!

Üç arkadaş yurt odalarında sıcak kahvelerini yudumlarırken tartışmaya başladılar.

Yade:

-Bence ilk olarak halkımıza kendi yerel değerlerimizi anlatalım.

Güneş:

-İyi de nasıl?

Kevser:

-Aynen nasıl yapacağımıza karar verelim.

Uzun bir süre tartıştıktan sonra ilk önce okullarından başlamaya karar verirler.Ve bunu konferans salonunda yapmayı planlarlar.Ertesi gün olmuştur, Kevser yapacakları sunumla alakalı hocalardan izin ister. İzni alan Kevser, Yade ve Güneş'in yanına gider.Sunum için hazırlık yapmaya başlamaları gerektiğini söyler.Akşam olur ve dersleri biten üç arkadaş yemeğe giderler. Yemekte sunumu nasıl yapacaklarını konuşurlar.

Yade:

-Hafta sonu gezip gördüğümüz yerleri kağıda dökmekle başlayalım.

Kevser:

-Daha sonra insanların kendi değerlerimizi bilmesi için yazdıklarımızı düzenleyelim.

Güneş:

Tamam o zaman yurda gittiğimiz gibi çalışmalara başlayalım.

Yemeklerini yerler,geri yurda dönen üç arkadaş hemen çalışmalara başlarlar.Çalışmaları sonucu yarınki sunum için hazırırlar,yarını heyecanla bekleyen üç arkadaşı o gece uyku tutmamıştır. Sonunda yarın olmuştur. Kevser, Güneş ve Yade sunum için sabırsızlanıyorlardı. İşte sunumu yapacakları o an gelmişti.Başarılı bir şekilde sunumlarını tamamlayan üç arkadaşın üstünden büyük bir yük kalkmıştı ama onların asıl hedefi yerel değerlerimizi dünyaya (başka ülkelere) duyurmaktı.Sunumdan sonra rahat bir nefes alan üç arkadaş Emine Hoca tarafından tebrik edilmişlerdi. Emine Hoca onlara böyle bir şey beklemediğini, tahmin ettiğinden daha güzel olduğunu söylemişti.Teşekkür eden üç arkadaş mutlu bir şekilde yurtlarına dönmüşlerdi. Aslında bu yaptıkları sunum asıl hedeflerinin ilk adımıydı. Asıl olay şimdi başlıyordu. Öncelikle Bursa halkını Bursa hakkında bilgilendirmeyi düşünüyorlardı. Aralarında fikir alışverişi yapmaya başladılar.

Yade:

-Bence afiş bastırıp dağıtalım.

Güneş:

-İyi fikir ama paraya ihtiyacımız var.

Kevser:

-O zaman herkes ailesini arayıp bize yardım etmeleri için para istesin.

Yade ve Güneş:

-Anlaştık

Ailelerini arayan üç arkadaş planlarını anlatıp ihtiyaçları olan parayı topladılar ve hemen işe koyuldular. Meydanda yapacakları konuşma için güzel bir afiş hazırladılar, yüzlerce afiş bastırdılar ve sokak sokak gezip afişleri dağıttılar.

Kevser:

-Sonunda hepsini dağıttık.

Yade:

-İyi iş başardık.

Güneş:

-Bunu kutlamamız lazım.

Yade:

-Hadi yemek yiyelim.

Hepsi gülerler.Beraber yemek yemeye giderler.Yemeklerini yerler ve artık saat geç olmuştur, bu yüzden yurda döndüklerinde;

Kevser:

- Amacımıza ulaşmak için emin adımlarla ilerliyoruz.

Güneş:

-Evet arkadaşlar hedef kitlemiz büyük, çok çalışmamız gerekecek.

Yade:

-Saat geç oldu bir hayli de yorulduk, yarın büyük gün hadi yatalım.

Ertesi gün meydanda yüzlerce insan görünce şoke oldular.Bu kadarını tahmin etmemişlerdi, bu yüzden mutlu olmuşlardı. Güzel bir konuşma yaptılar ve konuşmayı beğenen bir çok insan az çok demeden bir katkısı olsun diye para bağışında bulundular.Her şey yurt dışındaki hayallerini gerçekleştirebilmek içindi.Bu proje için Türkiye’de yapmaları gereken şeyler bitmişti ve her şey beklediklerinden daha güzel ilerliyordu.Hatta onlara katılmak isteyen küçük bir topluluk bile oluşmuştu.Bir tarih belirlediler ve destekçileriyle birlikte o tarihte yurt dışına gideceklerdi fakat yurt dışında yapacaklarıyla alakalı biraz daha paraya ihtiyaçları vardı.Bu parayı nasıl toplayacaklarını düşünmeye başladılar. Bir gün geçti, iki gün geçti fakat hala parayı nasıl toplayacaklarını bilmiyorlardı.

Yade:

-Buldum, buldum!

Güneş:

-Neyi buldun?

Yade:

-Parayı nerden bulacağımızı buldum.

Kevser:

-Nasıl?

Yade:

-Telefonda ödüllü bir tarih yarışması görmüştüm ona başvuralım.

Güneş:

-Aa evet çok mantıklı.

Üç arkadaş ayrı ayrı yarışmaya başvururlar, Kevser ve Güneş'in başvuruları kısa süre içinde onaylanır ve hemen hazırlıklara başlarlar.Aradan iki gün geçer ve Yade'nin de başvurusu onaylanır ve üç arkadaş bir hafta sonra yarışmaya gitmek için yola çıkarlar.Yarışma sonunda istedikleri miktardan daha fazla kazanmışlardır ve artık yurt dışı hazırlıklarına başlarlar.Belirledikleri tarihte onlara destek veren toplulukla birlikte yurt dışına giderler.İlk önce konaklama işini hallederler ve hızlıca çalışmalarına başlarlar ilk olarak ne yapacaklarına karar vermeye başladılar.Biraz düşündükten sonra yapılacaklar listesi oluşturup bunu ordaki insanlara dağıttılar.

YAPILACAKLAR LİSTESİ

-Çini ve ipek tezgahı

-Bursa' nın tarihi ile ilgili bilgilendirme

-Bursa' nın yerel lezzetlerinin dağıtılacağı bir tezgah

-Karagöz ve Hacivat oyununun sergilendiği ufak tiyatro alanı

-Bursa'ya özgü halk oyunlarının tanıtıldığı ufak gösteri alanı

-Bursa için bu değerlerin neden önemli olduğunu açıklayan bilgilendirme alanı

Bu sırada topluluktan biri neden Fransa'yı tercih ettiklerini sorar.Güneş de buna cevap olarak

-Marsilya şehri Fransa'nın adı çok geçen şehirlerinden biri bir çok kültürel değeri herkes tarafından biliniyor ve tanınıyor. Biz de onların bizim kültürel değerlerimizi bilmeleri ve tanımlarını istediğimiz için burayı seçtik.

Bu gece otel odalarında iyice dinlendiler.Ertesi gün yapacakları tanıtımlar için çok heyecanlılardı, bu yüzden yarını ipe çekiyorlardı ve yarın olmuştu. Sırayla stantları kurdular ve herkes kendi görevli olduğu stant hakkında insanları bilgilendirmeye başladılar.Bu sırada organizatör olan üç arkadaş tek tek stantları gezip kontrol ediyordu. İlk sırada çini standına göz attılar.Çiniyi çok merak ediyordu gelenler ve çinileri gören herkes çok beğenmişti. Çiniyi şu şekilde anlattı o standın görevlisi:

Kil,cam tozu,dolomit, tebeşir tozu gibi hammaddelerin karıştırılmasıyla oluşturulan, sır altı ve sır üstü uygulanan tek yüzü veya çift yüzü sırlı 250 -950 derece arasında pişirilen seramik türüdür. Yarı değerli taş minerali içerdiği için üretilmesi imkansız seramik literatürüne girmiştir. Osmanlı döneminde çini, mimaride ilk kez Bursa'da Yeşil Camii Türbesinde kullanılmıştır. Geçmişte çiniler dekorasyon için han, hamam, cami, türbe gibi yerlerde kullanılmıştır ve günümüzde de hâlâ kullanılmaktadır.

İlk stantta her şeyin yolunda gittiğini gören arkadaşlar sonrasında diğer standı geçtiler. İkinci stand ipek standıydı. Bu stand da çini standından pek farklı değildi, insanlar burada da meraklı gözlerle görevliyi dinliyordular. Kumaşın yumuşaklığı insanları büyülemişti sanki. Stand görevlisi ise şunlardan bahsetti:

İpek Yolu güzergahının Anadolu'nun son duraklarından ve önemli merkezlerinden biri olan Bursa, ipek ve ipekçilikle özdeşleşmiş bir kent olarak bilinir. Orhan Bey zamanında Osmanlı'nın başkenti olmasıyla birlikte Bursa, ipek ticaretinin Anadolu'daki başkenti konumuna gelmişti. 15.yy.ın sonlarında Bursa'da 1000 kadar ipekli dokuma tezgahı vardı. Ve Bursa yüksek kalitede ipek üretiminin yapıldığı sanayi yeridir. 19.yy.ın başlarına kadar ham ipeğin üretimi evlerde ve mahallelerde geleneksel yöntemlerle yapılmıştır. Yüzlerce yıl boyunca yolu hep bu kentten geçti ipeğin . Adı bir kez bile Bursa'dan ayrı anılmadı. Öyle bir aşkı kiilmek ilmek dokundu . Dünyanın diline dolandı...

Bu anlatımı dinleyen Kevser:

-Gerçekten herkes çok iyi çalışıyor. Her şey muhteşem, hayalimizdeki gibi.

Yade:

-Aynen öyle. Çok doğru bir karar vermişiz böyle bir şey planlayarak.

Güneş:

-Küçük gözükken şeylerin büyük sonuçları olabilir bazen. Ama iyi ama kötü.

Kevser:

-Evet çok haklısın. Hadi zaman kaybetmeden diğer standları da gezelim.

Sırada tek bir stand kalmıştı gezmedikleri. O da Bursa'nın yöresel yemeklerinin ve halk oyunlarının olduğu standı.

Ve sonrasında meydana Bursa'nın tarihinden bahsedeceklerdi. Yemek ve halk oyunu standına geçtiklerinde

Yade mutluymuştu tabii ki . Yemek standına gelmişlerdi çünkü. Buradaki görevli ise şöyle anlattı yemekleri:

Sizlere Bursa'nın en meşhur yiyeceklerinden bahsedeceğim. İskender kebabı, et üzerinde tereyağı ve domatesle

servis edilir. Kemalpaşa tatlısı üzerinde cevizle servis edilen sütlü şerbetli tatlıdır. Kestane şekeri ise kestanenin

pişirilip şerbete bulanması ile yapılan bir tatlıdır. Görevli bunlardan bahsederken insanlar da aynı zamanda

yemekleri tadıyorlardı, yemekleri tadan herkes çok beğenmişti.

Müşteri:

-Gerçekten bütün yemekleri çok beğendim, çok lezzetliydi.

Güneş:

- Çok teşekkür ederiz. Güzel Bursa'mızın yemekleri de güzeldir elbet. En çok hangisi damak tadınıza hitap etti?

Müşteri:

-İskender kebabı muhteşemdi.

Güneş müşteriye teşekkür etti ve hep birlikte günün en değerli kısmına geçtiler:Bursa'nın tarihi. Türk tarihindeki önemi . Meydanda Kevser, Yade ve Güneş sırayla konuşmaya başladılar.

Kevser:

-Bursa , Osmanlı Devleti'nin kurucusu Osman Bey'in uzun yıllar süren kuşatması sonucunda teslim yoluyla 6 Nisan 1326 yılında alınmıştır.

Yade:

-1365'te Edirne'nin alınmasına kadar Osmanlı'nın başkenti olmuştur. Osmanlı Devleti'nin yıkılmaya başladığı dönemde 1. Dünya Savaşı'nda İtilaf Devletleri tarafından alınmıştır.

Güneş:

-1920 tarihinde Yunanlar tarafından işgal edilmiştir. Şehri korumakla görevli askerler silah ve cephane yetersizliğinden fazla direnememiştir.

Kevser:

-Şehir 11 Eylül 1922 günü Yunan işgalinden kurtulur.

Yade:

-Biraz da mimarilerinden bahsedecek olursak. Emir Sultan Cami ,Yeşil Cami, Yeşil Türbe, Ulu Cami, Osmangazi

Türbesi Orhangazi Türbesi, Pirinç Han, Kapalı Çarşı, Eski İpek Han Bursa'nın en bilinen yapılarındandır.

Güneş:

-Bursa'nın doğal güzellikleri arasında ise Uludağ, Gölyazı ,İznik Gölü , Suuçtu Şelalesi , Saitabat Şelalesi ,Uluabat Gölü ve Misi köyünü örnek verebiliriz.

Kevser:

-Ve Bursa'mızın tarihinden ve en bilinen yerlerinden de bahsettiğimize göre size bir Karagöz Hacivat gölge oyunumuz olacaktır. Öncelikle size bununla ilgili bazı bilgiler vermek istiyoruz.

Yade:

-Taklide ve karşılıklı konuşmaya dayanan iki boyutlu tasvirlerle bir perdede oynatılan gölge oyunudur.

Karagöz saf,

cahil ama neşeli bir tip olarak; Hacivat ise daha bilgili ancak biraz da ukala bir karakter olarak ortaya çıkar.

Karagöz

ve Hacivat sayesinde bölgesel kültür mirasını tanıma ve takdir etme şansına sahibiz.

Güneş:

-Evet oyunumuz başlıyor. Herkes yerini alsın.

Ve gölge oyunu için görevli olan kişiler oyunu başlatır:

Hacivat: Hoş geldin sevgili Karagöz'üm!

Karagöz: Hoş buldum kel kafalı kara üzüm!

Hacivat: Nereden gelip nereye gidiyorsun bakalım?

Karagöz: Bir yere gittiğim yok da oğlumla kaç saattir okuma yazma çalıştık... Biraz gezeyim dedim.

Hacivat: Tabi iyi yaptın efendim. Kafan balon olmuştur.

Karagöz: Hay hay kafam balon oldu da uçmasın diye boynuma yapıştırdım.

Hacivat: Hemen yanlışı anlama yani.Uzun zaman ders çalışmaktan kafan şişmiştir.

Karagöz: Kafam pişti de soğutmaya çıktım.

Bu güzel gölge oyunundan sonra büyük bir alkış yükseldi. Herkes çok eğlenmiş ve mutlu olmuştu, böyle bir gölge oyunu izledikleri için.

Kevser:

- Güvende, Sekme , Köroğolu, Kaşık oyunu gibi yöresel oyunlarından da bahsedebiliriz.

Bir anda müzik sesi yükseldi. Ve oyuncular kaşık oyunu oynamaya başladı. Orada izleyen insanları da kaldırdılar ve herkes çıkıp oynadı .

Ve bu tanıtımlar günlerce devam etti . Gittikçe daha çok kitleye eriştiler. Artık bizim değerlerimiz de dünyada biliniyordu. Yaptıkları bu değer yayma çabaları haberlerde yayınlanmaya başladı. Gitgide yayıldı. Artık istediklerini başarmış ve ödevlerini tamamlamışlardı. Hep birlikte bir kutlama yaptılar. Herkes birbirini

gönülden tebrik etti ve artık kendi memleketlerine dönme vakti gelmişti. Dönerken içlerinde bu gururu taşıyorlardı. Okul yurduna geri döndüklerinde çok yorgundular . Öylece uyuyakalmıştı. Sabah bildirim sesleriyle uyandılar. Her yerde bu büyük başarıları konuşuluyordu. Asıl önemli bildirim ise Türkiye Kültür

ve Turizm Bakanlığında gelmişti. O mesaj ne miydi? Bu üç arkadaşın gerçekleştirdikleri hayallerinin bir ödülüydü.

Ödül törenine çağırılmışlardı. Günler hızla geçti ve Emine Hoca ile birlikte ödül törenine gittiler.Emine Hoca da

çok gururlu ve mutluymuştu, tekrar tekrar tebrik etti kızları. Ve ödül almak için kürsüye çıktılar.

Tek tek konuşma yaptılar. Şunlardan bahsettiler:

İstedığınız zaman hiçbir şey imkansız olmaz. Biz bu yola başaracağımıza inanarak ve dünyada çok tanınmayan

ama önemli olan değerlerimizi tanıtmak için çıktık . Ödül töreni bitti ve okulda da büyük bir coşkuyla karşılandılar.

Gerçekten de başardıklarını hissettiler.